

Dnr: KS-2022/1382

Utredning rörande utlåning av sport- och fritidsutrustning

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund och syfte	4
1.2 Metod	4
1.3 Disposition	4
2. Utlåningskoncept	5
2.1.1 Fritidsbank	5
2.1.2 Sportotek	5
2.1.3 Andra lösningar.....	5
3. Omvärldsbevakning	6
3.2 Jämförelsekommunerna	6
3.2.1 Järfälla.....	6
3.2.2 Haninge, Nacka och Sollentuna	6
3.2.3 Österåker	6
3.1 Botkyrka.....	7
3.1.1 Så började det.....	7
3.1.2 Avtal med Fritidsbanken.....	7
3.1.3 Organisation och finansiering	7
3.1.4 Lokalisering	7
3.1.5 Utlåningen.....	7
3.1.6 Volym och säsongvariation	8
3.1.7 Effekter	8
4. Civilsamhället	9
4.1 Huddinge kommuns Mål och budget 2022	9
4.2 Vad innebär bistå?.....	9
4.3 Föreningsdriven utlåningsverksamhet i andra kommuner	9
4.4 Intervjuer med civilsamhällets företrädare i Huddinge.....	9
5. Uppdrag inom Samverkan i Huddinge som tangerar.....	11
6. Framgångsfaktorer för en utlåningsverksamhet.....	12
6.1 Organisation och ansvar	12
6.2 Personal.....	12
6.3 Tillgänglighet och kommunikation	12
6.4 Utrustning.....	12
6.5 Samverkan.....	12
7. Slutsatser	13

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att i samverkan med relevanta nämnder utreda kommunens möjligheter att bistå civilsamhället i att erbjuda utlåning av sport- och fritidsutrustning. Ärendet har samberetts genom att utredare på kultur- och fritidsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning gemensamt tagit fram en rapport. Som en del av utredandet har tjänstemän på socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och miljö- och bygglovsförvaltningen intervjuats och givits möjligheter att komma med synpunkter

Rapporten inleds med en redogörelse för utlåningskoncept generellt följt av en omvärldsbevakning. Civilsamhället och deras eventuella intresse av att driva utlåningsverksamhet liksom nuläget för uppdrag inom föreningen ”Samverkan i Huddinge” som tangerar området, har fått var sitt kapitel. Utifrån de erfarenheter och synpunkter som inhämtats redovisas ett antal framgångsfaktorer för utlåningsverksamheten i det näst sista kapitlet. Avslutningsvis dras ett antal slutsatser:

1. Mot bakgrund av de fakta som framkommit i utredningen kan man sluta sig till att en lösning där civilsamhället, med smärre stöd från kommunen, själva driver en utlåningsverksamhet av sport- och fritidsutrustning inte är aktuell. Dels verkar intresset från föreningarna vara svagt, dels är erfarenheterna från andra kommuner av föreningsdriven utlåningsverksamhet dålig.
2. Ett alternativt till föreningsdrift är drift i kommunal regi då den är stabil och ger kontinuitet. Emellertid skulle inrättandet av en kommunal utlåningsverksamhet motsvarande storleken på den i Botkyrka kommun med två tjänster och central lokal generera kostnader på ca 2 mnkr.
3. Ytterligare alternativ vore att genom ett pilotprojekt i ett socialt utsatt område, och inom ramen för föreningen ”Samverkan i Huddinge”, inrätta en mindre utlåningsverksamhet för ca 1 mnkr omfattande en tjänst och en mindre lokal under en bestämd tidsrymd för att sedan utvärdera och bedöma om konceptet fungerar och vilken nytta den genererar. Därefter kan beslut tas om att antingen skala upp verksamheten eller avveckla den. Det bör dock betonas att det är en utmaning att kunna dra generella slutsatser av en verksamhet som både storleksmässigt och geografiskt är begränsad.

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

I en motion daterad den 7 juni 2021 (dnr KS-2021/1449) förslås att kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att inrätta en Fritidsbank i Huddinge kommun. Syftet med en Fritidsbank är att fler ska få möjlighet till en aktiv fritid utan att det kostar pengar.

De nämnder som samberedde motionssvaret – kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden och grundskolenämnden – ansåg att utlåning av sport- och fritidsutrustning kan bidra till ökad jämlik hälsa då det underlättar för eleverna i kommunens skolor att delta på lika villkor.

En utlåningsverksamhet skulle också vara välkommen ur ett hållbarhetsperspektiv då all utrustning som lånas ut återbrukas, vilket är förenligt med kommunens mål om att utveckla den cirkulära ekonomin.¹

När motionen behandlades den 21 mars 2022 beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med relevanta nämnder utreda kommunens möjligheter att bistå civilsamhället i att erbjuda utlåning av sport- och fritidsutrustning.

1.2 Metod

Såväl kvalitativ som kvantitativ metod har använts i insamlingen av data.

Dokumentstudier av olika rapporter, skriftliga redogörelser, informationsmaterial och statistik har genomförts liksom intervjuer med civilsamhället, andra kommuner och intresseföreningar.

Ärendet har samberetts genom att utredare på kultur- och fritidsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning gemensamt tagit fram rapporten. Som en del av utredandet har tjänstemän på socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och miljö- och bygglovsförvaltningen intervjuats och givits möjligheter att komma med synpunkter.

1.3 Disposition

Rapporten inleds med en redogörelse för utlåningskoncept generellt följt av en omvärldsbevakning. Civilsamhället och deras eventuella intresse av att driva utlåningsverksamhet liksom nuläget för uppdrag inom föreningen ”Samverkan i Huddinge” som tangerar området, har fått var sitt kapitel. Utifrån de erfarenheter och synpunkter som inhämtats redovisas ett antal framgångsfaktorer för utlåningsverksamheten i det näst sista kapitlet. Avslutningsvis dras ett antal slutsatser.

¹ I stället för att tillverka, köpa och kasta så nyttjar man i en cirkulär ekonomi alla produkter så länge det går genom att återanvända och återvinna dem.

Enligt Huddinge kommuns Mål och budget för 2022 ska den cirkulära ekonomin utvecklas. ”Alla nämnder och kommunala bolag ska med utgångspunkt i avfallstrappan prioritera minimering och återanvändning före återvinning genom att skapa förutsättningar för cirkulära kretslopp. Det ska även vara enkelt för invånare och företag att återvinna sitt avfall.”

2. Utlåningskoncept

Syftet med utlåning av sport- och fritidsutrustning är att uppmuntra till och möjliggöra barn och ungdomars idrottande och friluftsliv oavsett deras förutsättningar. Konceptet bidrar även till en mer hållbar miljö då utrustning som annars skulle stått oanvänd eller kasserats nu delas och återbrukas.

I samverkan med skolor kan utlåning av utrustning också vara ett komplement vid friluftsdagar så att alla elever och lärare kan delta.

2.1.1 Fritidsbank

Fritidsbanken Sverige är en ideell, nationell förening. Alla huvudmän som driver lokala Fritidsbanker är medlemmar i föreningen.² Fritidsbanken Sverige arbetar med nyetablering, utveckling, samordning, utbildning, information, marknadsföring och nätverkande.

Lokala Fritidsbanker finansieras oftast av kommuner och det är den lokala huvudmannen som ansvarar för att deras Fritidsbank har resurser för personal, lokalhyra och övriga omkostnader.

I oktober 2016 inledde Riksidrottsförbundet ett samarbete med Fritidsbanken för att utveckla verksamheten och skapa ett långsiktigt lokalt engagemang.

2.1.2 Sportotek

Sportotek är ett varumärkesskyddat koncept som ägs av Borlänge Bandy. Idrottsföreningar och Röda Korset kan på en ort samarbeta i ett Sportotek som tar emot skänkt sportutrustning och lånar i sin tur ut den till barn och ungdomar. Idrottsföreningen i samarbetet är ansvarig för den utrustning som lånas ut och hur den får användas. Antalet Sportotek är inte fler än ett par och det pågår heller inget arbete med att sprida konceptet.³

2.1.3 Andra lösningar

Det finns kommuner som har utlåning av sport- och fritidsutrustningen utan att vara anslutna till Fritidsbank eller Sportotek. Utöver ovanstående koncept finns även nedanstående tangerande kommersiella verksamheter.

- **Sporthyra.** Drivs som ett aktiebolag och finns på fem platser i landet och hyr ut sportutrustning via webben och i fysiska butiker samt hemleverans.
- **Aktivt Uteliv.** Efter att man provat utrustning kan man få köpa den, alternativt hyra kortare tid eller för en hel säsong. Kurser och utflykter erbjuds i samband med uthyrning.
- **Sport Recycling.** Finns sedan 2010 i Stockholm. Här kan man hyra eller köpa begagnad utrustning till ett lågt pris. Upplägget är följande kategorier; sommarprodukter, vinterprodukter, året runt-sporter och övrig utrustning.
- **Rentl.** Påminner om Blocket fast istället för att köpa/sälja så hyr användare ut föremål till varandra. Rentl tar 10 procent av uthyrningspriset i provision.

² I juni 2022 fanns 119 medlemmar i 109 kommuner.

³ Hans Gradin sekreterare i Borlänge Bandy telefonintervju 2022-06-29

3. Omvärldsbevakning

För att Huddinge ska klara de framtida ekonomiska utmaningarna, men också leva upp till invånarnas förväntningar på utbud och kvalitet, behöver verksamheterna effektiviseras på ett långsiktigt hållbart sätt. Som ett led i detta behöver Huddinge jämföra sig med andra kommuner. Bland annat de jämförelsekommuner som anges i Mål och budget.

3.2 Jämförelsekommunerna

3.2.1 Järfälla

Kommun har ett Sportotek som sorterar under arbetsmarknadsenheten. Sportoteket finns i Jakobsberg med inlämningsställen i Kallhälls ishall och på Görvälns återvinningscentral. Verksamheten är öppen alla dagar i veckan.

Utöver den vanliga utlåningen levererar Sportoteket utrustning till ett antal pop-up aktiviteter som cirkulerar i kommunen under sommarlovet med hjälp av insamlad material och feriearbetande ungdomar. I ett projekt har alla skolor i kommunen gemensamt finansierat/samlat in klassuppsättningar av utrustning för olika fritidsaktiviteter som Sportoteket sedan förvarar, underhåller, bokar och levererar/hämtar.

3.2.2 Haninge, Nacka och Sollentuna

Enligt idrotts- och friluftsstrateg i Haninge finns för närvarande inte någon utlåning av sport- och fritidsutrustning i kommunen. Tidigare fanns en utlåning i Jordbro som stängdes då konceptet inte fungerade.

Nacka har ingen Fritidsbank eller Sportotek och hänvisar i stället till att flertalet föreningar i kommunen erbjuder gratis idrott.

Sollentuna saknar också utlåningsverksamhet för sport- och fritidsutrustning.

3.2.3 Österåker

I en nyligen gjord utredning slås fast att det finns många vinster i en utlåningstjänst för sport- och fritidsutrustning.⁴ En viktig förutsättning som nämns av alla tillfrågade i utredningen är vikten av samverkan mellan flera förvaltningar.

Av utredningen framgår att utlåningsverksamheten är utrymmeskrävande och i viss mån personalkrävande samt att kommunens ”geografiska dynamik” kan kräva en annan lösning än en centralt belägen verksamhet.

Kultur- och fritidsnämndens beslutade den 18 oktober 2021 om en fortsatt kommunövergripande utredning för att ta fram förslag där skola, näringsliv, fritid och hållbarhet ingår.

⁴ Sportotek – möjligheter och former. Budgetuppdrag Österåker KFN 2021.

3.1 Botkyrka

Botkyrka har använts som en del av omvärldsbevakningen då verksamheten där anses fungera bra och kommunen också är nästan lika stor som Huddinge och med en likartad social struktur.

3.1.1 Så började det

Vid ett studiebesök på Fritidsbanken i Tumba centrum framkom att utlåningsverksamheten startades som ett projekt inom ramen för socialpsykiatri med ambitionen att skapa möjligheter till arbetsträning.

Efter en tid fördes verksamheten över till kultur- och fritidsnämnden som fortfarande är ansvarig. I och med att verksamheten flyttades från socialpsykiatri till kultur- och fritidsnämnden skiftade fokus från arbetsträning till utlåningsverksamhet.

3.1.2 Avtal med Fritidsbanken

Botkyrka kommun har skrivit ett avtal med Fritidsbankens centrala organisation och betalar 10 tkr per år för möjligheten att använda Fritidsbankens logotyp, programvara och annat som organisationen tillhandahåller. Avtalet innebär att kommunen måste följa ett antal regler.

3.1.3 Organisation och finansiering

Botkyrka kommun är huvudman och finansierar lokaler och anställda. Dock framgick vid studiebesöket att samverka med föreningar och andra aktörer är önskvärt eftersom den föreningsdrivna utlåningsverksamheten då kan knytas närmare till Fritidsbanken.

Den centrala utlåningsverksamheten bedrivs med två heltidstjänster och, i linje med tidigare strävan inom socialpsykiatri, en viss samverkan med kommunens dagliga verksamhet som till exempel hämtar och slipar skridskor åt Fritidsbanken. Ambitionen är dock att bredda inslaget av arbetsträning i verksamheten.

Utöver Fritidsbanken finns också två andra utlåningsverksamheter i kommunen, en i Brunna och en i Alby. Dessa startade för fyra år sedan och drivs av föreningar som får en ersättning från kommunen. De har ett begränsat utbud och öppet på helger och lov som en anpassning till föreningarnas verksamhetsförutsättningar.

3.1.4 Lokalisering

Verksamheten flyttade i slutet av 2021 till nuvarande lokal i Tumba centrum, nära pendeltåg och bussar vilket enligt ansvariga resulterade i en tydlig ökning av antalet utlån. Den tidigare lokalen låg cirka 500 meter från Tumba centrum vid Huddingevägen.

3.1.5 Utlåningen

När utrustning lånas ut måste låntagaren visa sitt telefonnummer, vilket utgör den enda identifikation. Låntagaren kan låna ett obegränsat antal föremål under 14 dagar. Svinnet är mycket litet och hittills har endast ett fall resulterat i en polisanmälan.

Vid några tillfällen har föremål lämnats tillbaka i så dåligt skick att de har behövt kasseras. Allt som lånas ut är skänkta föremål.

Utlåningstiden på 14 dagar kan behöva ses över i vissa fall då exempelvis ett barn som vill spela fotboll behöver låna skor under hela säsongen, vilket regelverket inte medger i dagsläget.

Verksamheten är inte begränsad till boende i Botkyrka utan även boenden från andra delar av Stockholms län, inkl. Huddinge, använder Fritidsbanken.

3.1.6 Volymer och säsongsvariation

När det gäller utlåningsvolymer så har de för 2022 ännu inte sammanställts, men under de första två månaderna i ny central lokal har Fritidsbanken haft lika många utlån som tidigare under året.

Utlåningen går ner under sommaren och den ansvarige säger att det behöver följas upp, men en förklaring är att de saknar en hel del sommarutrustning. Mycket fokus har legat på vinterutrustning då skridskor och skidor är mest efterfrågade.

Verksamheten upplever att den nya lokalen redan nu är för liten, vilket göra att utrustningen inte får plats och att det då stundtals är tomt på hyllorna.

Verksamhetsansvarige gör bedömningen att efterfrågan är avsevärt mycket större än vad de kan erbjuda just nu.

3.1.7 Effekter

Fritidsbanken bedöms bidra till ökat spontanidrottande då barn kommer in och lånar utrustning bara några timmar. Detta kan i sin tur leda till att fler upptäcker en ny sport och köper in utrustning hos befintliga sporthandlare.

4. Civilsamhället

4.1 Huddinge kommuns Mål och budget 2022

”Att individer tar eget ansvar ska uppmuntras. Civilsamhället utgör en viktig del av kommunens arbete, inte minst med att erbjuda unga en aktiv fritid. Ett levande och aktivt civilsamhälle bygger tillit mellan människor och skapar en känsla av samhörighet. Huddinges föreningsliv ska därför ges stöd och uppmuntran.”⁵

4.2 Vad innebär bistå?

Uppdraget från fullmäktige är att utreda kommunens möjligheter att *bistå* civilsamhället i att erbjuda allmänheten utlåning av sport- och fritidsutrustning.

Utredarnas tolkning av uppdraget är att civilsamhället måste spela en mycket aktiv roll i att initiera och utveckla verksamheten, men att kommunen kan bistå med flera olika resurser och åtaganden:

- Lokaler
- Personal
- Bidrag
- Kontakter och kommunikation

4.3 Föreningsdriven utlåningsverksamhet i andra kommuner

Av en intervju den 22 juni 2022 med David Mathiasson, verksamhetschef vid Fritidsbanken Sverige, framgår att få föreningar har huvudansvaret för en Fritidsbank. Och i flera fall där det varit fallet har verksamheten inte fungerat och kommunen övertagit den, exempelvis i Tanumshede kommun och Frölunda i Göteborg stad där föreningsdriften utvecklades till förmån för en stabilare kommunal drift.

Ett undantag från ovanstående är emellertid Fritidsbanken Umeå där är RF-SISU Västerbotten är huvudman⁶. David påtalar dock att detta är en stor intresseorganisation med kompetens och resurser och ingen enskild förening inom ett avgränsat sport- eller fritidsområde.

4.4 Intervjuer med civilsamhällets företrädare i Huddinge

Civilsamhället är mångfacetterat avseende verksamheternas innehåll och arbetsformer, men i denna utredning har urvalet fallit på större idrottsföreningar verksamma i Huddinge.

En enkät sändes ut till åtta av kommunens idrottsföreningar och i vissa fall följdes den upp med en intervju. Enkäten bestod av tio frågor.

Bland annat att om föreningen anser att en Fritidsbank som lånar ut sport- och fritidsutrustning skulle ge dem ett mervärde och om de skulle kunna tänka sig att driva en sådan? Om ja på den sista frågan, med vilket stöd från Huddinge

⁵ Civila samhället är en arena skild från staten, kommunen, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen. Ibland talar man om den idéburna och ideella sektorn.

⁶ Det som tidigare hette Västerbottens Idrottsförbund respektive SISU Idrottsutbildarna är från och med 1 januari 2020 en juridisk person med det nya namnet RF-SISU Västerbotten.

kommun? Och vilken effekt har möjligheten att låna utrustning på rekryteringen till föreningen?

Andra frågor var om föreningen driver någon form av bytesdagar i den egna verksamheten där medlemmar kan byta utrustning med varandra? Eller om föreningen lånar ut utrustning till intresserade? Och kan kostnaden för utrustning hindra barn och unga från att vara aktiva föreningen?

Föreningsnamn	Verksamhet
HAIS (Huddinge Allmänna Idrottssällskap)	Friidrott
HIBS (Huddinge Innebandysällskap)	Innebandy
Huddinge Gymnastik förening	Gymnastik
Huddinge Handbollklubb	Handboll
Huddinge IF	Fotboll
Huddinge IK Hockey	Ishockey
Stuvsta IF	Fotboll
Trångsund-Skogås FF	Fotboll

Samtliga föreningar utom en svarade på enkäten. Alla svarande tror, i varierande grad, att en utlåningsverksamhet skulle kunna ge föreningen ett mervärde.

Dock svarar sex av föreningarna att de *inte* är intresserade av att själva driva en utlåningsverksamhet medan en av föreningarna anger ett intresse under förutsättning att bemanning och ersättning utreds så att man kan få en fullständig kostnadstäckning.

En av föreningarna svarade att de bedriver en bytesverksamhet för föreningens medlemmar, vilket sker på Facebook då föreningens lokaler i dagsläget anges som för små.

5. Uppdrag inom Samverkan i Huddinge som tangerar

Den 24 augusti 2022 träffade utredarna representanter från Hüge Bostäder AB och Fabege AB.

Fastighetsägarna är inom ramen för sitt medlemskap i föreningen Samverkan i Huddinge tillsammans med Huddinge kommun, polisen, räddningstjänsten och sex andra fastighetsägare verksamma i Flemingsberg engagerade i BID-Flemingsberg⁷. BID-Flemingsberg har tre arbetsgrupper, varav en är inriktad på social hållbarhet och arbetar bland annat med att stärka föreningslivet i hela Flemingsberg med fokus på Grantorp.

Företrädare för arbetsgruppen har inför Samverkan Huddinges styrelse den 13 juni redovisat förslag på hur man skulle kunna bredda framför allt vinterverksamhet i Flemingsberg. Detta främst genom en vinterspolad fotbollsplan för skridskoåkning, men även en Fritidsbank som eventuellt skulle kunna lokaliseras där Café Mix tidigare huserade med sin arbetsträning. Styrelsen uppdrog till gruppen att ta fram ett fördjupat förslag kring åtgärder som inkluderar ekonomiska förutsättningar.

Den för Fritidsbanken tänkta lokalen ligger i ett centralt läge i anslutning till Svenska kyrkan och den lokal där kultur- och fritidsnämndens bibliotek och ungdomsverksamhet i Flemingsberg fanns. När förslaget presenterade för styrelsen framhölls att ambitionen var att de olika vinteraktiviteterna skulle genomföras i samverkan med civilsamhällets lokala aktörer och bemannas genom lokalt riktade arbetsmarknadsåtgärder.

Vid mötet den 24 augusti 2022 framhöll fastighetsbolagens representanter att ett kommunalt huvudmannaskap för utlåningsverksamheten är att föredra men att fastighetsägarna kan bistå. Detta bland annat beroende på att det i Flemingsberg saknas det föreningslivet och civilsamhälle som skulle kunna komma i fråga för att driva en Fritidsbank.

Gruppens uppfattning är att en utlåning av sport- och idrottsutrustning i Flemingsberg kan bidra till en ökad sammanhållning, stärkt föreningsliv, bättre folkhälsa och locka fler till ett varierat utbud av idrotter.

⁷ Föreningen Samverkan Huddinge är en fastighetsägarförening med 12 medlemmar som genomför trygghetsskapande åtgärder i olika områden i Huddinge. Syftet är att göra områdena mer attraktiva att bo och verka i samt vara en plattform för att arbeta tillsammans. BID står för Business Improvement District

6. Framgångsfaktorer för en utlåningsverksamhet

När utredningsmaterialet sammanställdes och analyserades framskymtade ett antal faktorer för en framgångsrik utlåningsverksamhet av sport- och fritidsutrustning.

6.1 Organisation och ansvar

Idag får flera Fritidsbanker ekonomiskt stöd från olika aktörer (t.ex. fastighetsägare, statliga lovbidrag och Riksidrottsförbundet) i form av subventionerade hyror och finansiering av personal. Enligt Fritidsbanken Sverige är det mest önskvärda upplägget en stadigvarande finansiering från kommunen och att detta kompletteras med att medel söks från företag och organisationer.

6.2 Personal

En platsansvarig arbetsledare är viktig. Att endast bemanna utlåningsverksamheten med personer som exempelvis arbetstränar eller har en kortare anställning påverkar hela den löpande dagliga driften negativt. Det är även viktigt att ha en platsansvarig när den lokala Fritidsbanken ska marknadsföra sig (på skolor fritidsgårdar, idrottsföreningar etc.) och skapa externa kontakter.

6.3 Tillgänglighet och kommunikation

För att utlåningen ska fungera måste användarna uppleva verksamheten som tillgänglig. I det ingår möjligheten att ta sig till platsen, den fysiska tillgängligheten i lokalerna, storleken på lokalerna, och andra praktiska förutsättningar för att kunna låna. Men även sociala faktorer som gör att platsen upplevs som välkomnande och öppen för olika invånare och med generösa öppettider är betydelsefullt.

För att nå potentiella låntagare och samarbetspartner är det viktigt att sprida information om, och kommunicera syfte och idé med, utlåningsverksamheten.

6.4 Utrustning

Fundamentalt för en utlåningsverksamhet är att det finns ett utbud att kunna erbjuda låntagarna. Utrustningen skänks främst av privatpersoner inne i butiken eller i kärl eller insamlingsboxar utanför. En del Fritidsbanker har även samarbete med återvinningscentraler som samlar in artiklarna.

6.5 Samverkan

Många Fritidsbanker finansieras och drivs genom samarbeten mellan kommun, regionala idrottsförbund, lokala föreningar, Svenska Kyrkan eller andra organisationer. Samarbetet mellan kommun och civilsamhället är bra för att informera om och samla in utrustning till verksamheten.

Något som de flesta intervjuade framhåller är vikten av samverkan *inom* kommunen. Utlåning av sport- och fritidsutrustning berör flera förvaltningar med olika ansvarsområden och mål och för att lyckas måste dessa samarbeta. Det kan vara samarbeten mellan kultur- och fritid, skola och socialtjänst kring såväl social som ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

7. Slutsatser

I beslutsunderlag och utvärderingar framhålls ofta ett antal positiva samhällseffekter av att inrätta en utlåningsverksamhet för sport- och fritidsutrustning såsom att den bidrar till goda hälsoeffekter, minskade sjukvårdskostnader, ökad social inkludering och låg klimatpåverkan.

Fastän de positiva effekter som framhålls kan verka rimliga är det svårt att uppskatta nivån på dem, även om det i vissa utvärderingar gjorts försök att beräkna effekterna.

Följande slutsatser kan dras:

1. Mot bakgrund av de fakta som framkommit i utredningen kan man sluta sig till att en lösning där civilsamhället, med smärre stöd från kommunen, själva driver en utlåningsverksamhet av sport- och fritidsutrustning inte är aktuell. Dels verkar intresset från föreningarna vara svagt, dels är erfarenheterna från andra kommuner av föreningsdriven utlåningsverksamhet dålig.
2. Ett alternativt till föreningsdrift är drift i kommunal regi då den är stabil och ger kontinuitet. Emellertid skulle inrättandet av en kommunal utlåningsverksamhet motsvarande storleken på den i Botkyrka kommun med två tjänster och en central lokal generera kostnader på ca 2 mnkr.
3. Ytterligare alternativ vore att genom ett pilotprojekt i ett socialt utsatt område, och inom ramen för föreningen "Samverkan i Huddinge", inrätta en mindre utlåningsverksamhet för ca 1 mnkr omfattande en tjänst och en mindre lokal under en bestämd tidsrymd för att sedan utvärdera och bedöma om konceptet fungerar och vilken nytta den genererar. Därefter kan beslut tas om att antingen skala upp verksamheten eller avveckla den. Det bör dock betonas att det är en utmaning att kunna dra generella slutsatser av en verksamhet som både storleksmässigt och geografiskt är begränsad.